

INTERNATIONAL WEEKLY

№ 15

15.09.2019 – 30.09.2019

Foreign
Policy
Research
Institute

ЗМІСТ

Україна – Європейський Союз	3
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	3
<i>Україна не хоче бути втягнута в американську внутрішньопартійну передвиборчу боротьбу.....</i>	<i>3</i>
Інші події в ЄС	7
Зовнішня політика	14
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	14
<i>Чи є «формат Зеленського» щодо врегулювання конфлікту на Донбасі ? .....</i>	<i>14</i>
Двосторонні відносини.....	17
НАТО.....	17
ТУРЕЧЧИНА.....	17
УГОРЩИНА.....	17
ГРЕНАДА.....	18
МАЛЬТА.....	19
ІЗРАЇЛЬ.....	19
МОЛДОВА.....	19
ЛИТВА	20
ШРІ-ЛАНКА	20
Опір російській гібридній війні	21
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	21
<i>Влада реагує на провайдерів інформаційного впливу.....</i>	<i>21</i>

Україна – Європейський союз

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Україна не хоче бути втягнута в американську внутрішньопартійну передвиборчу боротьбу

Офіційний триденний візит президента України Володимира Зеленського до США завершився. Виступ з трибуни ООН, насичена програма зустрічей з сильними світу цього та, передусім, із президентом США Дональдом Трампом. Власне, остання й так би викликала найбільшу зацікавленість міжнародних медіа, а через публікацію тексту телефонної розмови між президентами США і України, що стало приводом для початку імпичменту господаря Білого дому – поготів.¹

25 вересня 2019 року Володимир Зеленський на Генасамблеї ООН закликав світову спільноту підтримати Україну, яка потерпає від анексії Криму і збройного конфлікту на Донбасі. "Завершення війни і повернення миру є моїм завданням, але не ціною життя наших громадян. Саме тому ми потребуємо світової підтримки", - заявив український президент. "Ніхто не може почувати себе в безпеці, коли йде війна в Україні, коли йде війна у Європі". За його словами, війна не так далеко, як може здатися. "Методи її ведення, технології та озброєння призвели до того, що наша планета вже не така велика. Сьогодні часу, який я витратив на останній абзац, досить, щоб зруйнувати Землю. На кожного лідера лягає відповідальність за долю всього світу". "Сильний лідер не той, хто, не моргнувши оком, відправляє тисячі солдатів на вірну смерть. Сильний лідер той, хто береже життя кожної людини", - заявив український президент. За його словами, Україна завжди демонструвала готовність забезпечувати мир будь-яким шляхом. "І робила кроки до міжнародної безпеки, наприклад, коли відмовилась від ядерного потенціалу, який на той час був більшим, ніж у Франції, Великої Британії та Китаю разом узятих. Нам здавалось, що ми будуємо інший новий світ, в якому, щоб твою думку чули і зважали на неї, не потрібно мати ядерну зброю", - заявив Зеленський. "Врешті, в цьому новому світі наша держава втратила частину своєї території та майже щодня втрачає своїх громадян", - заявив він і додав, що саме тому **Україна наголошує на необхідності зміни світових правил. "Слід визнати, що механізм є небездоганим, механізми починають давати збій, а отже потребують оновлення"**, - сказав Володимир Зеленський.²

¹<https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2788450-pidsumki-tridennij-vizit-volodimira-zelenskogo-u-ssa-finishue.html>

² <https://www.bbc.com/ukrainian/news-49829156>

Цього ж дня Президент України Володимир Зеленський провів перші переговори з президентом США Дональдом Трампом на полях 74-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН. Президенти поговорили перед журналістами і перейшли до переговорів за закритими дверима. За результатами переговорів Зеленський виступив перед журналістами. Про війну на Донбасі і захоплення українських територій Трамп почав з озвучування своїх надій на те, що Зеленський і Путін зможуть "розв'язувати проблему" щодо України. "Я справді вірю, що президент Путін хотів би щось зробити. Я дійсно сподіваюся, що ви і президент Путін зустрінетеся і зможете розв'язувати проблему. Це буде надзвичайним досягненням, і я знаю, що ви намагаєтеся зробити це", - заявив глава Білого дому.

Зеленський у свою чергу підкреслив, що допомогти Україні зупинити війну на Донбасі можуть лише спільні зусилля США і ЄС. «У нас є дві війни в Україні. Перша - це корупція, з якою ми будемо боротися, і ми будемо переможцями в цьому бою. Мій пріоритет - зупинити війну на Донбасі і повернути наші території - Крим, Донецьк, Луганськ. Дякуємо за вашу підтримку в цьому випадку», - підкреслив глава держави. Зеленський ще заявив, що Трамп під час зустрічі пообіцяв йому допомогти в поверненні анексованого Криму. Зеленський також обговорив з президентом США Дональдом Трампом питання енергетичної безпеки України. В умовах російсько-української війни президенту Зеленському конче необхідна була підтримка з боку США. Про це він прямо і відверто заявив з трибуни ООН. Для цього йому була потрібна зустріч з Президентом США Д. Трампом.

Д. Трамп переймався іншими інтересами: як виграти чергові президентські вибори і відновити стратегічне партнерство з Росією, заручившись при цьому підтримкою В. Путіна.

Саме в цій ролі Україна виявилась цікавою для Д. Трампа. **По-перше**, використати Україну як таран в компрометації свого суперника на президентських виборах Джо Байдена, розкрутивши участь його сина в скандальній українській компанії «Бурісма». **По-друге**, зняти «українську проблему» з російсько-американських відносин яка стояла на заваді зближення Дональда Трампа з Володимиром Путіним. Не випадково на прес-конференції Д.Трамп практично натякав Зеленському домовитись самому з В.Путіним тобто пристати на його умови: "Я справді вірю, що президент Путін хотів би щось зробити. Я дійсно сподіваюся, що ви і президент Путін зустрінетеся і зможете розв'язувати проблему" – повторював Д.Трамп. Такими умовами як зясувалося пізніше виявилася імплементація «формули Штайнмайера».

До того ж у команди Трампа виникла спокуса скинути вину на Україну за втручання Росії у президентські вибори Росії в США на користь Трампа у 2016 році, пославшись при цьому на зламанний сервер Хіларі Клінтон та симпатії до неї українського керівництва під проводом президента Петра Порошенка. Переконавшись у цьому Трампа також змусила передача українською стороною компромату на керівника передвиборчого штабу Д.Трампа Пола Манафорта комісії прокурора Міллера з розслідування втручання Росії в президентські вибори в США.

Такий крок призвів до охолодження відносин між адміністрацією Д.Трампа і П.Порошенком. Щоби виправити цей прорахунок і поновити довіру з боку президента Трампа, президент П. Порошенко разом з генпрокурором Ю. Луценко витягнули інший компромат на сина Д. Байдена, історія якого пов'язана з українською «Бурисмою». Тим самим вони заклали міну сповільненої дії під відносини України США, яка і вибухнула під час візиту Президента В. Зеленського в США.

Тож, маючи надію перезавантажити відносини України з США В. Зеленський фактично опинився на «мінному полі», закладеному політикою попереднього президента України Петра Порошенка. Але, намагання В. Зеленського якомога швидше зустрітися з Д. Трампом наштовхнулись на серйозні перешкоди, про які стало зрозуміло з пояснень спецпредставника США по Україні Курта Волкера. Волкер визнав, що адміністрація Трампа направила Зеленському запрошення незабаром після його обрання навесні і що згодом воно було відкликано. За словами джерел, знайомих з деталями його показань, Волкер сказав конгресменам, що затримка організації зустрічі Трампа із Зеленським та рішення призупинити надання військової допомоги глибоко стурбували українських чиновників, які вважають Вашингтон важливим союзником у протистоянні Росії³. Стурбувало це і тимчасово повіреного у справах США в Україні Вільяма Тейлора: «Невже військова допомога і зустріч в Білому домі прив'язані до розслідувань?», - написав він Сондленду першого вересня, після того, як Трамп скасував візит до Польщі, куди повинен був приїхати і Зеленський⁴.

Таким чином, Трамп ніколи не прагнув зустрічі. І оскільки США не хотіли організовувати для Зеленського зустріч з Трампом, Білий дім, судячи з листування чиновників адміністрації, висував все нові й нові вимоги. Його високопосадовці використали можливу зустріч як засіб тиску, щоб отримати від українців обіцянку провести розслідування по виборах в США в 2016 році і енергетичній компанії, в якій працював син кандидата від демократичної партії Джо Байдена⁵. Цей факт став формальною причиною для запуску процесу слухань про імпічмент президента Дональда Трампа в палаті представників Конгресу США. Тиск відбувався, як можна побачити, задля примушення Києва надати допомогу Трампу в боротьбі з його політичними опонентами, демократами, зокрема колишнім віце-президентом, а зараз одним із кандидатів на номінацію на пост-президента Джо Байденем. Окрім "справи Байдена" Трамп також, вочевидь, бажав реанімувати теорію про нібито втручання України у хід виборів 2016 року.

Апогеєм розвитку цієї драми у її відношенні власне до українсько-американських відносин стала зустріч президентів Трампа та Зеленського у Нью-Йорку. Розуміючи, що Україна проти волі виявилась втягнутою у гострий внутрішньоамериканський скандал, В.Зеленський заявив, що президент США Дональд Трамп не тиснув на нього під час телефонної розмови, яка відбулася 25 липня, з приводу розслідування, в якому фігурує син колишнього віце-президента США Джозефа Байдена Хантер. «Ви чули, я вважаю хорошою телефонну розмову, яка була нормальною. Ми говорили про багато речей. Я думаю, що ви це прочитали... ніхто на мене не тиснув», - підкреслив Зеленський. Він також заявив, що не давав обіцянок розслідування якихось конкретних справ Генеральною прокуратурою України.⁶

В цій зустрічі для Трампа було важливо: показати, що все гаразд, нічого особливого не відбувається і витягнути з вуст Володимира Зеленського визнання того, що тиску начебто не було. Для Києва було важливо продемонструвати, що цей скандал не означає розриву двосторонніх відносин. Обом президентам треба було показати, що діалог триває, хоч і за таких надзвичайних обставин.

³ Надані Волкером смс-листування чиновників свідчать, що Зеленський був потрібен Трампу тільки для розслідування щодо Байденів. https://zik.ua/news/2019/10/05/tramp_vykorystovuvav_zu_strich_z_zelenskyu_dlya_tysku_shchob_otrymaty_vid_1661667.

⁴ Там само.

⁵ Там само.

⁶ <https://www.unian.ua/politics/10698840-zahoplennya-krimu-viyana-i-bayden-pro-shcho-govorili-zelenskiy-i-tramp-pid-chas-pershoji-zustrichi.html>

Наслідки для України. Абсолютно очевидно, що президент Зеленський опинився у складному становищі. Без погодження з Києвом у Вашингтоні оприлюднили запис розмови від 25 липня. Це доволі безпрецедентне явище. У тій розмові можна помітити певні прикросці у тому, що казав президент України. Але при цьому зрозуміло, що український президент намагався підлаштуватися під незвичний типаж свого співрозмовника. Крізь цю призму і треба сприймати його частину діалогу. Зеленський ставив за мету продовжити співпрацю з США, а тому й робив для цього все можливе.

У найближчій перспективі не можна очікувати кризи у двосторонніх відносинах наших країн. Україна зацікавлена у продовженні співпраці. Так само у цьому зацікавлена велика та впливова частина американського істеблішменту та уряду. Наші відносини – це більше ніж відносини з Трампом, це відносини з країною загалом. Президент Трамп не посміє продовжувати чинити тиск на Україну, принаймні робити це публічно. Адже до нього зараз прикуті усі погляди. Тому "український напрямок" залишиться в надійних руках тих, хто вважає підтримку України важливою справою, такою, що відповідає американським інтересам. Але все одно, звісно, нам треба бути обережними й ретельно продумувати свої кроки на перспективу. Катастрофи не сталося, але турбулентність зберігається.⁷ Втім, попри напружену обстановку Зеленський зміг вистояти.

---

⁷ <https://www.euointegration.com.ua/articles/2019/09/27/7101290/>

Інші події в ЄС

ЄС заявив про загрозу регіональній безпеці після нападу в Саудівській Аравії

15.09.2019

Європейський союз заявив, що напад безпілотників на нафтові потужності у Саудівській Аравії становить загрозу для безпеки регіону.

Як повідомляє "Європейська правда", про це йдеться у заяві речниці ЄС із зовнішньополітичних питань, оприлюдненій у неділю, 15 вересня.

"Вчорашній напад безпілотників на два нафтових об'єкти ARAMCO в Саудівській Аравії становить реальну загрозу регіональній безпеці. У той час як напруженість в регіоні наростає, ця атака підриває поточну роботу по деескалації та діалогу", - сказано в заяві.

ЄС висловив співчуття саудівській владі та саудівському народу і заявив, що важливо чітко встановити факти та відповідальних за цей напад.

"Європейський союз повторює свій заклик до максимальної стриманості і деескалації", - йдеться в заяві.

Два об'єкти нафтової компанії Saudi Aramco атакували безпілотники. Дрони з вибухівкою атакували об'єкти вночі 14 вересня.

Відповідальність за напад взяли повстанці-хусити з Ємену. Вони заявили, що при атаці було використано 10 безпілотників і що вона стала відповіддю на участь Саудівської Аравії в єменському збройному конфлікті.

США звинуватили Іран у причетності до атаки, Тегеран звинувачення відкинув.

Тегеран надає військову підтримку хуситам у протистоянні в Ємені.

Як пише Bloomberg, нинішня атака на нафтові родовища Саудівської Аравії стала найбільшою за останні 10 років.

Європейська правда

У ЄС відбулось перше слухання за санкційною процедурою проти Угорщини

16.09.2019

У понеділок в Брюсселі відбулося перше слухання за санкційною процедурою проти Угорщини, яку Євросоюз звинувачує у послабленні демократії шляхом тиску на нацменшини та правозахисників та обмеження свободи преси, суддів і науковців.

Про це повідомляє "Європейська правда", посилаючись на Reuters.

Через рік після того, як Європарламент заявив, що дії прем'єр-міністра Віктора Орбана несуть "явний ризик серйозного порушення" основних цінностей ЄС, європейські міністри зустрілися в Брюсселі для першого офіційного слухання по Угорщині.

"ЄС багато в чому схожий на сім'ю. І в родині повинен бути загальний набір правил ... інакше це не може працювати. Верховенство права є основою для цього", - заявив австрійський міністр у справах ЄС Александр Шалленберг.

Орбан, який перебуває при владі з 2010 року, також розлютив ЄС своєю жорсткою антиімміграційною позицією і грубими кампаніями проти блоку з антисемітськими акцентами.

ЄС прагне зробити умовою для виділення своєї щедрої допомоги біднішим членам, таким як Угорщина і Польща, дотримання правопорядку та цінностей блоку.

"Коли ми говоримо про незалежність суддів, про свободу ЗМІ, коли ми говоримо про захист меншин, академічної свободи ... це нагадує нам про нашу ідентичність, про наші цінності", - сказала французька міністр Амелі де Моншалін.

Угорщина відкидає всю критику Євросоюзу. Угорська міністр юстиції Юдіт Варга зазначила, що очікує від інших членів неполітичного провадження процедури та справедливого розгляду.

За правилами Євросоюзу, до країни-члена ЄС можуть бути запроваджені різноманітні санкції, зокрема позбавлення права голосу в Раді ЄС, якщо буде встановлено, що країна порушила норми блоку.

Європейська правда

ЄС оновив свої правила контролю над експортом зброї

16.09.2019

Рада ЄС у понеділок, 16 вересня, ухвалила рішення про оновлення загальноєвропейських правил контролю над експортом зброї.

Як повідомляє "Європейська правда", про це йдеться у заяві на сайті Ради ЄС в понеділок.

У документі наголошується, що сьогодні Рада ЄС ухвалила рішення про зміну спільної позиції, яка діяла з 8 грудня 2008 року щодо контролю над експортом зброї. Зазначається, що це рішення пов'язане з "низкою обставин і на рівні ЄС, і на міжнародному рівні та з появою нових зобов'язань у держав-членів".

Зокрема, це набуття чинності Договору про торгівлю зброєю (АТТ) від 24 грудня 2014 року, який регулює міжнародну торгівлю звичайною зброєю.

"У своїх висновках Рада нагадує про свою прихильність посиленню контролю за експортом військової техніки і обладнання, а також зміцненню співробітництва та сприяння зближенню в області експорту військової техніки та обладнання в рамках спільної зовнішньої політики і політики безпеки", - йдеться у повідомленні.

"Це досягається шляхом встановлення, підтримки і реалізації високих загальних стандартів управління передачею військових технологій і обладнання всіма державами-членами", - додається в заяві.

Рада також підтверджує, що військова техніка та технології мають продаватися відповідальним і підзвітним чином.

"Рада підтверджує своє зобов'язання сприяти співробітництву та зближенню в політиці держав-членів, спрямованій на запобігання експорту військової техніки та технологій, які можуть бути використані для внутрішніх репресій або міжнародної агресії чи можуть сприяти регіональній нестабільності", - сказано в заяві.

Європейська правда

Словаччина підтримує санкції проти РФ до виконання Мінських угод – Чапутова

16.09.2019

Словаччина вважає санкції ЄС проти Росії легітимним інструментом відновлення справедливості і підтримує їх продовження до моменту виконання Мінських угод і отримання Україною контролю над всією своєю територією.

Про це заявила президент Словацької Республіки Зузана Чапутова на спільному брифінгу з президентом України Володимиром Зеленським у Києві, повідомляє кореспондент Укрінформу.

"Кожне вирішення конфлікту має ґрунтуватися на принципах міжнародного права і поваги до суверенітету і міжнародно визнаних кордонів. Це стосується Донбасу і Криму і Севастополя. Тому Словаччина згодна з позицією Європейського Союзу і підтримує продовження санкцій проти Росії до моменту виконання Мінських угод і отримання Україною контролю над своєю територією", - сказала Чапутова.

Вона також запевнила, що після завершення терміну головування Словаччини в ОБСЄ позиція країни щодо прагнення допомогти вирішити конфлікт на Донбасі залишиться незмінною.

"Головним проявом цього є чіткий погляд на санкції щодо Росії. Ми вважаємо їх легітимним інструментом, який є наслідком порушення міжнародного права. Ми вважаємо їх інструментом справедливості", - акцентувала президент Словаччини.

Чапутова також відзначила обмін утримуваними особами з Російською Федерацією і відновлення переговорів у "нормандському форматі" як важливий сигнал того, що шляхом діалогу можна змінювати справи на краще.

Укрінформ

Європарламент підтримав кандидатуру Крістін Лагард на посаду голови ЄЦБ

17.09.2019

Європейський Парламент (ЄП) підтримав рекомендацію щодо призначення колишньої директорки-розпорядниці Міжнародного валютного фонду (МВФ) Крістін Лагард на посаду голови Європейського центрального банку (ЄЦБ). Під час проведеного у вівторок, 17 вересня, голосування на пленарній сесії в Страсбурзі загалом 394 європарламентарі проголосували за цю рекомендацію. 206 членів Європарламенту висловилися проти, ще 49 утрималися, повідомляє інформагенція АРР.

Процедура голосування була таємною. Ще під час дебатів представники фракцій консерваторів, соціал-демократів, лібералів та Зелених дали зрозуміти, що підтримають кандидатуру Лагард на пост очільниці ЄЦБ.

Так само раніше комітет з питань економіки Європарламенту підтримав призначення французьки на цю посаду, нагадує інформагенція Reuters.

Ще на початку вересня цього року Лагард, виступаючи в Європарламенті, запевнила європейських законодавців, що вона продовжить політику низької облікової ставки, котру проводив Маріо Драгі.

Рішення Європарламенту має значну політичну вагу, зазначає інформагенція дра. Остаточне рішення щодо призначення Лагард на цей пост має ухвалити Рада ЄС під час жовтневого саміту ЄС.

Як повідомлялося, учасники проведеного на початку липня поточного року саміту ЄС рекомендували кандидатуру Лагард на пост голови ЄЦБ. Згодом Лагард повідомила про намір залишити МВФ 12 вересня.

Із липня 2011 року Лагард виконувала обов'язки директорки-розпорядниці МВФ. Вона стала першою жінкою на чолі цієї міжнародної фінансової організації. У лютому 2016 року її затвердили на другий термін на цій посаді, нагадує "Інтерфакс".

Термін чинності повноважень голови ЄЦБ становить вісім років без права продовження. У разі успішного завершення всіх процедур Лагард змінить нинішнього голову ЄЦБ італійця Маріо Драгі 1 листопада 2019 року. Французька так само буде першою жінкою на цій посаді.

Deutsche Welle

Європарламент висловив готовність до відстрочки Brexit

18.09.2019

Європарламент ухвалив резолюцію щодо Brexit, в якій висловив готовність до надання Британії чергової відстрочки виходу з ЄС за виконання певних умов.

Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на пресслужбу Європарламенту.

У резолюції, за яку проголосували 544 євродепутати, проти – 126, 38 утрималися, йдеться про те, що європейський парламент продовжує підтримувати впорядкований Brexit на основі вже існуючої угоди.

У документі також підкреслюється, що існуюча угода про вихід враховує червоні лінії Британії і принципи ЄС, забезпечуючи справедливе і збалансоване рішення.

Що стосується останніх подій у Британії, депутати Європарламенту відзначають, що країна повинна буде взяти на себе повну відповідальність за вихід без угоди і серйозні наслідки, які це спричинить.

Парламент також наголошує, що сценарій "без угоди" не скасує фінансові зобов'язання Британії, зобов'язання щодо захисту прав громадян та дотримання угоди Страсної п'ятниці, які є необхідними передумовами для схвалення парламентом будь-яких майбутніх відносин між ЄС і Великою Британією.

"Євродепутати також відкриті до можливого продовження періоду переговорів по статті 50, якщо про це попросить Сполучене Королівство, за умови, що це виправдано і переслідує конкретну мету, таку як недопущення виходу без угоди, проведення загальних виборів або референдуму, скасування статті 50 або затвердження угоди про вихід" - йдеться у повідомленні Європарламенту.

В ЄП наголосили, що відтермінування не повинно впливати на роботу і функціонування інститутів ЄС.

Зазначається, що резолюція підтверджує підтримку новим парламентом нинішнього підходу ЄС напередодні вирішального жовтневого саміту глав держав і урядів ЄС.

Європейська правда

Іспанія йде на дострокові вибори 10 листопада

18.09.2019

Іспанія 10 листопада проведе свої четверті вибори за чотири роки після того, як партіям не вдалося вийти з багатомісячного глухого кута.

Про це пише "Європейська правда" з посиланням на агентство Reuters.

"Немає більшості (в парламенті), яка гарантує формування уряду, що підштовхує нас до повторних виборів 10 листопада", - заявив лідер соціалістів Педро Санчес на вечірній пресконференції.

Санчес, який став прем'єр-міністром у червні 2018 року, залишився виконувачем обов'язків прем'єр-міністра після квітневих дострокових виборів.

Опитування громадської думки показують, що нові вибори можуть не допомогти подолати глухий кут, оскільки соціалісти виграють більше місць, але все одно не зможуть провести достатньо депутатів у 350-місний парламент, щоб сформувати більшість самостійно.

Санчес прямо поклав провину на опозицію, заявивши, що вона винна у всьому.

"Педро Санчес мав мандат формувати уряд. Але він цього не хотів. Зарозумілість і зневага до основних правил парламентської демократії стали над здоровим глуздом", - написав у Twitter лідер лівих Podemos Пабло Іглесіас.

Podemos і соціалісти протягом п'яти місяців намагалися і не змогли домовитися про урядову угоду.

Лідери правої Народної партії та Ciudadanos ("Громадяни") також критикували Санчеса.

"Він хотів, щоб вибори були з самого початку, і тому він не намагався сформувавати уряд", - заявив лідер Народної партії Пабло Касадо, повторюючи подібні коментарі лідера Ciudadanos Альберта Рівери.

Європейська правда

Уряд Німеччини домовився про угоду із захисту клімату, витратять 100 млрд євро

20.09.2019

Уряд Німеччини досяг угоди щодо широкого кліматичного пакету заходів, який передбачає до 2030 року не менше 100 мільярдів євро на охорону навколишнього середовища.

Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на AFP.

Переговори урядової коаліції щодо угоди тривали понад 18 годин. В результаті було схвалено угоду, що охоплює низку заходів, від боротьби зі шкідливими викидами в енергетичному та промисловому секторах, до стимулів для розвитку електромобілів або громадського транспорту.

Згідно з планом, ціни на авіаквитки будуть рости, а квитки на поїзди стануть дешевшими. Близько 86 мільярдів євро буде вкладено в залізничну інфраструктуру.

Також буде надано фінансування для тестування нових способів спонукати більше людей користуватися громадським транспортом, таких як річні квитки за 365 євро.

"До 2030 року для захисту клімату і переходу до енергоресурсів буде надано загалом...тризначне число в мільярдах євро", - йдеться в короткому огляді плану.

Уряд заявив, що інвестиції не вплинуть на його плани зі збереження збалансованості бюджету, а, навпаки, допоможуть "підтримати економіку".

На електростанції в Німеччині припадає близько 2% світових викидів, які є причиною нагрівання атмосфери Землі, танення льодовиків, підвищення рівня моря. Німеччина цього року вже оголосила про відмову від вугілля до 2038 року, але зіткнулася з місцевим опором з боку шахтарських регіонів.

Паралельно з засіданням уряду в центрі Берліна проходила демонстрація, присвячена захисту клімату, в якій брали участь понад 100 тисяч осіб.

Європейська правда

Німеччина, Франція, Італія і Мальта готують спільну міграційну угоду

21.09.2019

Німеччина, Франція, Італія і Мальта готують спільну угоду у сфері міграції з новою добровільною схемою переміщення врятованих в Середземному морі мігрантів.

Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на Politico.

Угода, яка повинна бути укладена на зустрічі міністрів внутрішніх справ чотирьох країн на Мальті в понеділок, є новою спробою вирішити проблему, яка сильно роз'єднує ЄС після міграційної кризи 2015 року. Такі країни, як Італія і Мальта, роками скаржилися на те, що інші члени ЄС відмовилися прийняти справедливу частку мігрантів, які прибувають на південні береги Європи.

Нова схема описується як добровільна і тимчасова, і на даний момент вона буде охоплювати тільки чотири країни - хоча деякі дипломати сподіваються, що вона може послужити моделлю для більш широкої угоди. Очікується, на зустрічі

будуть присутні міністр внутрішніх справ головуючої в ЄС Фінляндії та представники Європейської комісії.

У проєкті документа викладено "добровільні зобов'язання держав-членів". Мета полягає в тому, щоб "створити більш передбачуваний і ефективний механізм тимчасової солідарності для забезпечення ... гідної висадки мігрантів, взятих на борт у відкритому морі".

Але договір може виявитися спірним, оскільки він стосується осіб, які шукають притулку, та мігрантів, а не біженців. Це може відкрити схему для людей, які з меншою ймовірністю отримують міжнародний захист через такі причини, як переслідування або війна.

Іншими словами, за цією схемою Франція і Німеччина можуть приймати людей, які з набагато більшою ймовірністю будуть вважатися економічними мігрантами.

Той факт, що в проєкті не використовується термін "біженець", представляється зміною на користь Італії, яка стверджує, що багато хто з людей, врятованих в Середземному морі, не мають права на цей статус. У той час як інші країни ЄС були готові прийняти біженців, які прибули в іншу країну ЄС, вони були набагато менш зацікавлені в тому, щоб приймати людей, яких вони вважають економічними мігрантами.

Однак один дипломат припустив, що ця термінологія буде відкрита для тлумачення і що на практиці "країни, які переміщують тільки біженців, будуть продовжувати переміщати тільки біженців".

За словами дипломата, число осіб, які шукають притулку, які можуть бути охоплені цією схемою, буде менше 10 000 осіб.

Проєкт від 13 вересня не підписаний, і дипломати попередили, що він все ще знаходиться в стадії розробки. Текст "все ще дуже відкритий, в очікуванні політичних рішень", - сказав один з них. Значні частини тексту відмічені червоним або в дужках, що означає, що вони ще не завершені.

Українська правда

ЄС продовжив мандат місії "Софія" у Середземному морі

26.09.2019

Євросоюз продовжив мандат операції EUNAVFOR MED "Софія" у Середземному морі до 31 березня 2020 року.

Про це йдеться у повідомленні на сайті Ради ЄС, передає "Європейська правда".

При цьому місія і надалі функціонуватиме без застосовування військово-морського компоненту.

"Держави-члени ЄС готові повернутися до цього питання в разі потреби, щоб надати командувачу операцією можливі нові вказівки щодо розгортання військово-морських сил операції", - заявили у Раді ЄС.

"Основне завдання операції – зробити внесок в роботу ЄС із руйнуванням бізнесу контрабандистів і торговців людьми в Південному і Центральному Середземномор'ї", - йдеться у повідомленні.

В рамках операції також проводяться навчання лівійської берегової охорони і військово-морського флоту, а також контролюється дотримання ембарго ООН на постачання зброї у відкритому морі біля узбережжя Лівії.

Крім того, операція також проводить спостереження і збирає інформацію про незаконний обіг експорту нафти з Лівії відповідно до резолюцій Ради Безпеки ООН.

Відповідно до міжнародних правил, люди, яких врятували на морі, повинні бути доставлені в найближчі безпечні порти, які в більшості випадків знаходяться в Італії. Місія також має штаб-квартиру в Римі.

Морська місія ЄС "Софія", розпочата у 2015 році, ніколи не була офіційною пошуково-рятувальною програмою. Проте, відповідно до морських конвенцій ООН, моряки зобов'язані надавати допомогу кораблям, які перебувають у небезпеці, і протягом чотирьох років таким чином було врятовано: 49 000 мігрантів.

У березні 2019 року дипломати ЄС продовжили операцію "Софія" ще на шість місяців, але відкликали військово-морські активи блоку, фактично поклавши кінець рятувальній складовій.

Європейська правда

Зовнішня політика

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Чи є «формат Зеленського» щодо врегулювання конфлікту на Донбасі ?

Після обміну полонених у політичних колах не стихала дискусія про те, що далі відбуватиметься у стосунках України та Росії на Донбасі. Президент Зеленський заявив, що обмін - лише початок і що Київ продовжуватиме домагатися повернення українців на Батьківщину та досягнення миру. Аналітики не виключали, що може йтися про реалізацію закритих домовленостей, зокрема, так званої "формули Штайнмаєра", на якій наполягає Росія і яку категорично відкидала попередня влада. Колишній міністр закордонних справ, а нині - президент ФРН Франк-Вальтер Штайнмаєр у 2015 році оприлюднив формулу врегулювання конфлікту на Донбасі, яка передбачає одночасне виконання політичної і безпекової частин Мінських угод. Прихильниками цього плану є лідери самопроголошених "ДНР" і "ЛНР" та Росія. Попередники Володимира Зеленського вважали такий план неприпустимим і наполягали, аби спочатку була виконана безпекова частина Мінських угод, а потім - політична, тобто, виведення військ і контроль над кордоном мають передувати виборам і обговоренню статусу Донбасу. Впродовж останніх тижнів з'являлося усе більше ознак того, що на зустрічі лідерів "норманської четвірки", яка має відбутися до кінця вересня, саме цей план стане головним у переговорах.

Варто також звернути увагу на хронологію останніх подій, які підтверджують, що переговори рухались у швидкому темпі. 19 серпня у Франції Володимир Путін і Емманюель Макрон покладають надії на те, що за нової української влади з'являються шанси на встановлення миру на Донбасі і що на саміті "нормандської четвірки" слід спробувати покласти край війні. 2 вересня міністр закордонних справ України Вадим Пристайко бере участь у зустрічі міністрів закордонних справ країн-учасниць нормандського формату. Після переговорів він повідомляє: йшлося про виконання "конкретних домовленостей", які відкривають шлях до зустрічі на найвищому рівні. Ніяких деталей не назвав. 7 вересня після обміну ув'язненими Володимир Зеленський заявляє: "Я думаю, що ми повернемо не лише людей, але й наші території".⁸ Цього ж дня президенти України та Росії спілкуються телефоном і наголошують на позитивному результаті

⁸ <https://www.bbc.com/ukrainian/features-49632916>

"виконання домовленостей у рамках першого етапу на шляху до нормалізації діалогу". Конкретики про наступні етапи офіс президента не надає, кажучи лише, що вони обговорюються. 8 вересня Кремль поширив інформацію про розмову Володимира Путіна і президента Франції Емманюеля Макрона. Російський президент пов'язує успіх саміту "нормандської четвірки", який має відбутися до кінця вересня, саме із закріпленням "плану Штайнмаєра" у письмовому вигляді. Впродовж останніх років противники цього плану в Україні називали його "повною капітуляцією" перед Росією.⁹

23 вересня була представлена "формула Зеленського". Так званий план Президента Володимира Зеленського щодо вирішення ситуації на Донбасі, насамперед, передбачає порозуміння з українцями, які залишилися жити на тимчасово окупованих територіях. Міністр закордонних справ Вадим Пристайко в інтерв'ю "Громадському" телебаченню розповів, що наразі цей план Зеленського не є задокументованим. Проте, **його обов'язково треба "почати класти на папір**, бо очікування народу має бути сформульовано чітко". Окрім того, на думку глави МЗС, цей план мав бути сформульований ще 5 років тому – на початку російсько-української війни. Тому, тепершній план Зеленського якраз полягає у тому, аби порозумітися з частиною українців, яка залишиться по той бік – на окупованому Донбасі.

Усі кроки – обмін полонених, розведення військ для зменшення небезпеки для мешканців, відбудова мосту у Станиці Луганській, який є лише малесеньким шматочком на всій 400+ відстані кілометрів лінії фронту, так само зняття певних обмежень на перевезення товарів першої необхідності, продуктів – усе це інформаційна робота. Це все, що ми намагаємося показати українцям по той бік лінії на наших тимчасово неконтрольованих територіях, що ми їх чекаємо вдома, наголосив Пристайко. За його словами, влада хоче пояснити жителям окупованих районів, що відбувається в Україні – куди ми йдемо та що плануємо зробити. **"І якщо ви хочете бути з нами, будувати нашу спільну одну Україну – вона не ідеальна, але будуймо разом.** Оце те, що хоче запропонувати президент Зеленський. Він розуміє, що цьому протистоять люди зі зброєю, розуміє, що там російській військові. Саме тому використовуються всі інші плани, зокрема переговори, саміт. Це повний набір. Плюс зростання економіки, посилення власних оборонних спроможностей – це все і є частиною плану Зеленського", – підсумував міністр.¹⁰

Умовна "формула Зеленського" щодо Донбасу – це більше тактичні кроки. Україні потрібно жорстко виставляти свої умови. Про це 24 каналу розповів співголова ГП "Права справа" Дмитро Снегирьов. Як зауважує експерт є кілька застережень щодо запропонованих президентом Зеленським кроків. **По-перше**, вважає Снегирьов, Росія піде на обмін полонених "всіх на всіх" тільки тоді, коли Україна погодиться на «формулу Штайнмаєра», яка передбачає особливий статус ОРДЛО. «Формулу Штайнмаєра» не можна закріплювати на папері, оскільки тоді вибори в ОРДЛО відбудуться не за українськими законами. А в присутності регулярних збройних військ РФ і місцевих терористів, – зазначає Дмитро Снегирьов. **По-друге**, – спрощення виплат пенсій жителям ОРДЛО. Влада пропонує не кожні два місяці, а раз на рік приїжджати у відповідні органи для підтвердження особистості. Але, на переконання експерта, це призведе до проблем роботи Пенсійного фонду. Буде

⁹ Там само.

¹⁰https://24tv.ua/shho_peredbachaye_plan_zelenskogo_shhodo_donbasu_poyasnennya_pristayka_n1209261

складно обчислити точну кількість пенсіонерів в ОРДЛО. Фактично ми будемо платити мертвим душам, а це – додаткове навантаження на держбюджет. І це може призвести до "пенсійного туризму". Гроші пенсіонерів можуть отримати сторонні люди або ті, хто фінансує незаконні збройні сили в ОРДЛО.

На думку фахівця, Україні треба чітко окреслити стратегію деокупації. Повернення ОРДЛО на умовах Росії не буде. Ми повинні вимагати повної інтеграції ОРДЛО під контроль України – в наше юридичне поле, – підкреслює Дмитро Снегирьов.¹¹

Таким чином, новообрана влада намагається шукати шляхи скорішого вирішення конфлікту на Донбасі, але в той же час робить величезну помилку сподіваючись на успішність власного плану. Тому що з Росією мати справу не просто і це потрібно першочергово враховувати в можливих домовленостях.

---

¹¹https://24tv.ua/formula_zelenskogo_dlya_donbasu_shho_tse_oznachaye_i_yaki_zasterezhennya_n1207159

Двосторонні відносини

НАТО

Представники всіх держав-членів НАТО відвідають Київ 31 жовтня

17.09.2019

Північноатлантична рада НАТО, тобто представники всіх 29 держав-членів Альянсу разом з генсеком Йенсом Столтенбергом, відвідає Київ, 31 жовтня.

Про це йдеться в статті "Євроінтеграція у "турборежимі": яке місце будуть мати Європа і НАТО в роботі нового уряду".

Як зазначається, численні джерела в Брюсселі, і в Києві підтверджують, що дата узгоджена – це відбудеться 31 жовтня. При цьому Угорщина цей візит не заблокувала.

"Про цей візит із Брюсселем домовлявся ще попередній президент Порошенко, але відповідальність за його успіх тепер несе виключно нова влада. Україна ще має час для того, щоб вразити Альянс реальним прогресом у виконанні Річної національної програми – але є шанс і на зворотне", - йдеться в статті.

Нагадаємо, спочатку візит Північноатлантичної ради в Київ був запланований на 9-10 липня, однак його перенесли на осінь.

Уніан

Туреччина

ВР ратифікувала зміни до угоди з Туреччиною про стягнення податків

18.09.2019

Верховна рада ратифікувала протокол про внесення змін до угоди між урядами України і Туреччини про уникнення подвійного оподаткування та запобігання ухиленням від сплати податків на доходи і майно.

За ухвалення відповідного закону про ратифікацію проголосували 320 народних депутатів, повідомляє "Європейська правда", посилаючись на УНІАН.

Заступник міністра фінансів Юрій Гелетій заявив, що угода дозволить поліпшити обмін інформацією між країнами.

"Протокол підписали 9 жовтня 2017 року в Києві. Положення протоколу повністю відповідають модельній конвенції Організації економічного співробітництва і розвитку. Зокрема, протокол передбачає нову редакцію статті про обмін інформацією", - сказав він.

Також, за словами Гелетія, протокол передбачає нову статтю про допомогу при стягненні податків.

"Країни надаватимуть допомогу одна одній при стягненні податкової заборгованості", - зазначив він.

Економічна правда

Угорщина

Кулеба про конфлікт з Угорщиною: обидві сторони мають піти на поступки

19.09.2019

Україна та Угорщина повинні піти на поступки, аби вирішити конфлікт у двосторонніх відносинах.

Таку думку в коментарі "Укрінформу" висловив віцепрем'єр України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Дмитро Кулеба, пише "Європейська правда".

Він зазначив, що Угорщина після обрання Володимира Зеленського президентом надсилала українській стороні чіткі сигнали про готовність до діалогу із проблемних питань у двосторонніх відносинах між країнами.

"Безумовно, ані Угорщина, ані Україна не розглядають цей процес, як давайте зробимо якийсь односторонній крок, а потім подивимося, що буде, — це має бути проговорено. Обидві сторони мають піти на поступки", - сказав Кулеба, розмірковуючи про налагодження діалогу з Угорщиною.

За його словами, відбуватимуться контакти і консультації на різних рівнях для того, щоб прозондувати ґрунт і зрозуміти, на який результат можна вийти.

"Але очевидно, як я неодноразово наголошував ще у статусі посла і зараз, що у нас набагато більше інтересів, які нас об'єднують, ніж питань, які роз'єднують. Тому я вважаю, що ми можемо досягти спільної мови. Але обидві сторони мають довіряти одна одній, а це потребує роботи", - резюмував Кулеба.

Європейська правда

Вадим Пристайко зустрівся із Міністром зовнішньої економіки і закордонних справ Угорщини Петером Сійярто

26.09.2019

26 вересня 2019 року у рамках 74-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН Міністр закордонних справ України Вадим Пристайко зустрівся із Міністром зовнішньої економіки і закордонних справ Угорщини Петером Сійярто.

Сторони обговорили перспективи розвитку політичного діалогу, економічної співпраці, а також відновлення роботи Спільної міжурядової українсько-угорської комісії з питань економічного співробітництва.

У ході зустрічі міністри домовились про встановлення контакту на найвищому рівні ближчим часом, що відкриє шлях для врегулювання актуальних питань двостороннього порядку денного.

Міністерство закордонних справ України

Гренада

Україна встановила дипломатичні відносини зі ще однієї карибською країною

26.09.2019

Україна домовилась про встановлення дипломатичних відносин з карибською острівною країною Гренада.

Як повідомляє "Європейська правда", про це йдеться у заяві МЗС України на Facebook.

"Міністр закордонних справ України Вадим Пристайко та міністр закордонних справ Гренади Пітер Чарльз Девід підписали Спільне комюніке про встановлення дипломатичних відносин між Україною та Гренадою", - йдеться у повідомленні.

Міністри також домовилися про підписання найближчим часом угоди про взаємне скасування візових вимог.

Гренада - острівна держава в Карибському морі, що включає власне Гренаду - найпівденніший із Навітряних островів, а також південну частину островів Гренадини, найбільший із яких - Каріока.

Раніше в МЗС повідомили про встановлення дипломатичних відносин з Сент-Вінсент і Гренадини.

Напередодні Україна також підписала безвіз з Колумбією та Еквадором.

Європейська правда

Мальта

Україна та Мальта підписали меморандуми про взаєморозуміння у сфері соціальної політики та захисту прав дітей 26.09.2019

У рамках 74-й сесії Генеральної Асамблеї ООН Міністр закордонних справ країни Вадим Пристайко та Міністр закордонних справ та розвитку торгівлі Республіки Мальта Кармело Абела підписали Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством соціальної політики України та Міністерством сім'ї, прав дітей та соціальної солідарності Республіки Мальта щодо співробітництва у сфері соціальної політики, а також Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством соціальної політики України та Міністерством сім'ї, прав дітей та соціальної солідарності Республіки Мальта щодо співробітництва у сфері захисту прав дітей.

Підписані документи сприятимуть розвитку співробітництва між двома державами у гуманітарній сфері.

У ході зустрічі також відбувся обмін думками щодо актуальних питань українсько-мальтійських відносин.

Міністерство закордонних справ України

Ізраїль

Заступник міністра закордонних справ України Сергій Кислиця прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Держави Ізраїль в Україні Йоеля Ліона 27.09.2019

26 вересня 2019 року Заступник міністра закордонних справ України Сергій Кислиця прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Держави Ізраїль в Україні Йоеля Ліона в рамках регулярного українсько-ізраїльського діалогу.

Сторонами було обговорено низку питань взаємодії між двома сторонами як у двосторонньому форматі, так і у рамках міжнародних організацій.

Співрозмовники наголосили на виключній важливості якнайшвидшого виконання домовленостей, досягнутих під час візиту Прем'єр-міністра Ізраїлю Б.Нетаньягу до України у серпні цього року.

Міністерство закордонних справ України

Молдова

Зустріч Тимчасового повіреного Володимира Боечка з Головою Національного Агентства з регулювання в енергетиці В'ячеславом Унтіле 27.09.2019

24 вересня відбулася зустріч Тимчасового повіреного у справах України в Республіці Молдова Володимира Боечка з Головою Національного Агентства з регулювання в енергетиці Республіки Молдова В'ячеславом Унтіле. Було обговорено співпрацю між двома країнами в енергетичній сфері.

Особливу увагу співрозмовники приділили ситуації з постачанням природного газу як в Україну, так і в Республіку Молдова.

Обговорено також підсумки тристоронніх переговорів Україна-ЄС-РФ щодо укладання угоди на транзит природного газу і їх вплив на можливість постачання газу до Республіки Молдова.

Міністерство закордонних справ України

Литва

Україна та Литва підтвердили спільну налаштованість на подальший розвиток стратегічного партнерства

27.09.2019

У ході зустрічі 26 вересня 2019 р. на полях 74-ї сесії Генасамблеї ООН Міністри закордонних справ України Вадим Пристайко та Литви Лінас Лінкявічюс підтвердили спільну налаштованість на подальший розвиток стратегічного партнерства між двома державами.

В.Пристайко висловив вдячність Литві за лікування українських військовослужбовців та участь у відновленні інфраструктури Донецької та Луганської областей, зруйнованої у результаті збройної агресії Російської Федерації.

Було також високо оцінено готовність Вільнюса прийняти у 2020 р. міжнародну Конференцію з питань реформ в Україні.

Глави МЗС також домовилися про подальшу координацію дій з метою підтримки зусиль української сторони щодо де-окупації своїх територій, припинення порушення прав людини на тимчасово окупованих територіях та звільнення незаконно затриманих українських громадян.

Міністерство закордонних справ України

Шрі-Ланка

Україна та Шрі-Ланка підписали Угоду про звільнення від оформлення віз громадянам, які користуються дипломатичними, службовими або офіційними паспортами

27.09.2019

У рамках 74-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН Міністр закордонних справ України Вадим Пристайко зустрівся із Державним секретарем Міністерства закордонних справ Шрі-Ланки Равінатою Арьясінхою.

В.Пристайко та Р.Арьясінха підписали Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Демократичної Соціалістичної Республіки Шрі-Ланка про звільнення від оформлення віз громадянам, які користуються дипломатичними, службовими або офіційними паспортами.

Сторони також обговорили актуальні питання порядку денного українсько-ланкійських відносин, підкресливши важливість активізації двостороннього політичного діалогу та посилення взаємодії у рамках міжнародних організацій.

Окремо було обговорено питання захисту інтересів громадян обох держав.

Міністерство закордонних справ України

Опір російській гібридній війні

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Влада реагує на провайдерів інформаційного впливу

26 вересня Нацрада не продовжила ліцензію “112 Україна” на цифрове мовлення, які ретранслювали ефір “112 Україна”. Зокрема, ТОВ “Новий формат ТВ”, ТОВ “Аріадна ТВ”, ТОВ “Лідер ТВ”, ТОВ “ТВ Вибір” і ТОВ “Партнер ТВ”. Але канал продовжує мовлення на супутнику, в кабельних мережах та інтернеті. У Нацраді зазначають, що **компанії не дотримувались умов концепції мовлення**, згідно з якою перемогли на конкурсі у 2011 році. **Частоти були передбачені для регіонального мовлення**. І ці телеканали повинні були забезпечувати місцевою інформацією саме ті регіони, на які вони мають мовити відповідно до своїх ліцензій. **Натомість на частотах мовить загальнонаціональний телеканал**. За словами члена Нацради Сергія Костицького, п’ять телеканалів отримали фантастичну перемогу на конкурсі в 2011 році. Хоча були створені буквально напередодні. Згодом вони почали ретранслювати “112 канал”. На регіональних частотах було створено загальнонаціональний мовник. Сергій Костицький зауважує: телеканали не виконували розпорядження Нацради щодо організації мовлення відповідно до своєї програмної концепції. На цих телеканалах мали бути дитячі передачі. Це підстава для отримання знижки, вони менше платили в держбюджет. І умова для перемоги в конкурсі. А цих передач в ефірі шість років не було. Вони перетворилися на інформаційно-аналітичні із загальнонаціональним дискурсом, – зазначає Сергій Костицький.¹²

Втім попри рішення Нацради, телеканал заявив, що буде продовжувати роботу. Також телеканал назвав дії Нацради «незаконними», а саму Нацраду – «нелегітимним органом влади». «Влада злякалася об’єктивної інформації. Але ми не боїмося доносити правду до наших глядачів. І ми продовжимо це робити сьогодні, завтра і завжди. Ми залишаємося в ефірі, ми залишаємося в інтернеті. Ми цінуємо довіру наших глядачів і читачів. Ми продовжуємо працювати», – заявив генеральний директор телеканалу Єгор Бенкендорф.¹³

Також партія «Опозиційна платформа – за життя» назвала позбавлення цифрової ліцензії телеканалу «112 Україна» «рейдерським захопленням», яке

¹²https://24tv.ua/pozbavlennya_tsifrovoyi_litsenziyi_112_kanal_u_shho_bude_dali_z_kanalom_medved_chuka_n1211047

¹³ <https://hromadske.ua/posts/nacrada-pozbavila-telekanal-112-ukrayina-licenziyi>

ініціювала нова українська влада. Про це йдеться в заяві партії. «Послужливі маріонетки з Нацради виконали наказ влади розправитися з незалежним телевізійним каналом. Своїм рішенням Нацрада узаконила рейдерське захоплення телеканалу – те саме захоплення, яке, як повідомляли експерти і журналісти, готувалося в Офісі президента. Члени Нацради (термін повноважень трьох з восьми членів уже закінчився), які вчора слухняно виконували побажання Коломойського і Порошенка, сьогодні виконують замовлення Зеленського і Богдана», – вважають в «Опозиційній платформі». Також у партії нагадали про «численні погрози президента Володимира Зеленського» на адресу телеканалів, якими володіє депутат від «За життя» – йдеться про Тараса Козака, соратник кума Путіна Віктора Медведчука. У медіахолдинг Козака крім «112 Україна» входять канали NewsOne та ZIK. «Президент і його команда, яка боїться чути правду, яка знищує вільні ЗМІ, формуючи під себе комфортний медіапростір, і якій не потрібні журналісти, неминуче повторить долю своїх "папередників"», – вважають у партії.¹⁴

За словами експерта ГО "Інформаційна безпека" Тетяни Попової, "112 канал" давно порушував закон. Кілька років п'ять компаній порушували ліцензійні умови. Це мали бути регіональні розважальні телеканали. Насправді був національний інформаційний телеканал. Але рішення суду скасовані, тому і Нацрада мала право ухвалити таке рішення, – наголошує Тетяна Попова. Директор Центру демократії верховенства права Тарас Шевченко додає: з юридичної точки зору Нацрада діяла відповідно до процедур, передбачених законом.

У Зеленського теж відреагували на позбавлення ліцензії "112 каналу" на цифрове мовлення повідомили, що стежать за ситуацією щодо телеканалу "112 Україна". У президента вважають, що свобода слова є невід'ємною частиною демократичної держави, але усі мовники мають дотримуватися законодавства та умов ліцензії. Сподіваємося, що це допоможе унормувати ситуацію на телевізійному ринку відповідно до закону і базових принципів демократії, йдеться в повідомленні.

Чому Нацрада так довго не ухвалювала рішення? За словами Тетяни Попової, власники "112 каналу" знали про цю проблему. Тому ще у 2018 році через суд заблокували питання позбавлення їх ліцензій. Водночас, за словами експерта, можливо, Нацрада не мала політичної волі для ухвалення рішення про позбавлення ліцензій "112 каналу".

Які наслідки позбавлення "112 каналу" ліцензій? Як відомо, телеканали "112", "NewsOne", і "ZIK" підконтрольні куму Путіна Медведчуку. На початку вересня Володимир Зеленський заявив, що до джерел фінансування партії "Опозиційна платформа – За життя", до якої належить Медведчук, а також цих телеканалів є "великі питання". Натяк стосувався **російського опосередкованого фінансування цих ресурсів**. Тарас Шевченко зазначає: дуже важливо змінити законодавство, щоб вимагати фінансової прозорості. Фактично не існує норм про фінансову прозорість телеканалів, які існують у більшості європейських країн. Телеканали повинні подавати свої фінансові показники. Тоді можна просто відстежити, звідки беруться гроші, фінансове становище телеканалу. За словами експертів, з боку "112 каналу" будуть судові позови.

Тетяна Попова наголошує: цифровий сигнал – це тільки 36% мовлення "112 каналу". Якщо "112 канал" якось іще порушить законодавство, то тоді в Нацради можуть з'явитися додаткові важелі впливу. Зокрема, не продовжити супутникові чи кабельні ліцензії, – зазначила Тетяна Попова. Тарас Шевченко

¹⁴ <https://hromadske.ua/posts/kanal-112-ukrayina-pozbavili-licenziyi-za-nakazom-zelenskogo-za-zhittya>

додає: Україні потрібно системно працювати над протидією (російській - авт.) пропаганді і дезінформації. Більше досліджувати, яким чином інформація подається, як впливає, пояснювати, яким методом намагаються зманіпулювати думкою громадян. **Відмова у продовженні ліцензій "112 каналу" на цифрове мовлення – наразі перший крок у вирішенні проблеми із захистом інформаційного простору України від пропаганди Росії.** Втім, очевидно, що потрібен комплексний підхід і чітка стратегія. Щоб кожного разу не починати все з початку.¹⁵

Сьогодні ми бачимо, що влада дійсно реагує на таку важливу загрозу як поширення кремлівської пропаганди з українських каналів на громадян України. Варто також відзначити і наміри продовжувати позбавляти ліцензій таких каналів в майбутньому. В такому випадку коли прибічники "112 каналу" активно маніпулюють свободою слова, шанси реваншу малі.

---

¹⁵https://24tv.ua/pozbavlennya_tsifrovoyi_litsenziyi_112_kanal_u_shho_bude_dali_z_kanalom_medved_chuka_n1211047